

Forslag

til

Lov om ændringer i statsbaneloven.

Fremsat den 20. oktober 1961 af *ministeren for offentlige arbejder.*

§ 1.

I statsbaneloven (lov nr. 210 af 11. juni 1959) foretages følgende ændringer:

1. § 12 bortfalder.

2. I § 52 ændres stk. 1 således:

„Betalingen for befordring af personer og gods (herunder levende dyr) regnes efter takster, som fastsættes af ministeren for offentlige arbejder på det nedenfor anførte grundlag.“

3. I § 53 ændres stk. 2 således:

„Stk. 2. For billetter må grundtaksten pr. kilometer, jfr. § 57, stk. 4 (bortset fra afrunding af kilometerafstanden og selve billetprisen) ikke overstige:

For 1. klasse	19,8 øre.
- 2. —	13,2 - “

4. I § 53 ændres stk. 8 således:

„Stk. 8. Priserne for abonnementskort til rejse mellem samtlige stationer må for 2. klasse ikke overstige:

For et 8 dages kort	115 kr.
- - 15 — —	150 -
- - 1 måneds kort	180 -

For kort til 1. klasse må højst opkræves 50 pct. mere end for kort til 2. klasse.“

5. I § 54 ændres stk. 2 således:

„Stk. 2. Taksterne pr. 100 kg beregnet vægt må inden afrunding opad ikke overstige:

For ilstygods: 210 øre med tillæg af 10 øre pr. km.

Min. f. off. arb., gdt. f. stb., j. nr. II. Aa. 44-61.

For fragtstygods: 140 øre med tillæg af 6,7 øre pr. km.

For almindeligt vognladningsgods: 75 øre med tillæg af 2,5 øre pr. km.“

6. I § 54, stk. 4, ændres 2. punktum således:

„Endvidere kan ministeren fastsætte et tillæg til fragten for sendinger, for hvilke fragten og andre befordringsomkostninger helt eller delvis skal opkræves hos adressaten, for stykgodssendinger, hvor transport med lastautomobil finder sted, for befordring af vognladningsgods i lukket vogn og for befordring af levende dyr med personførende tog. Endelig kan ministeren fastsætte betaling for levering af presenninger til dækning af gods i åben vogn og for befordring af gods, der ønskes sendt i specialvogne eller på særlige betingelser, samt i særlige tilfælde fastsætte undtagelsestariffer.“

7. I § 55 ændres stk. 1 således:

„Banepakker skal befordres mellem alle hertil indrettede ekspeditionssteder, når de er påklæbet statsbanefrimærker til en af ministeren fastsat takst.

Taksterne må ikke overstige:

For en pakke af vægt indtil 5 kg .	2,00 kr.
over 5 kg indtil 10 kg	2,75 -
- 10 - — 15 -	3,50 -
- 15 - — 20 -	4,25 -
- 20 - — 25 -	5,00 - “

8. § 56 bortfalder.

§ 2.

Denne lov træder i kraft den 1. december 1961.

Bemærkninger til lovforslaget.

For indeværende driftsår må der under hensyn til de indtrufne stigninger i lønninger m. v. regnes med en merudgift på statsbanernes regnskab på ca. 65 mill. kr. Dette betyder, at det driftsoverskud på 29 mill. kr., der var i driftsåret 1960-61 — uanset eventuelle udgiftsbespærelser ved fortsatte rationaliseringsforanstaltninger — vil blive forvandlet til et ganske betydeligt driftsunderskud på regnskabet for driftsåret 1961-62.

De pr. 1. juli 1961 administrativt gennemførte forhøjelser af taksterne for stykgods og banepakker skønnes at svare til en indtægtsforøgelse på ca. 14 mill. kr. årlig, d. v. s. for de 9 måneder af driftsåret, hvori de vil virke, ca. 10,5 mill. kr.

Det anses for nødvendigt til yderligere imødegåelse af den store udgiftsstigning at foretage en række andre forhøjelser til et samlet provenu af ca. 40 mill. kr. årligt, hvorved må tages i betragtning, at forhøjelserne antagelig tidligst vil kunne gennemføres pr. 1. januar 1962, således at de højst vil kunne være virksomme i de tre sidste (og trafiksvageste) måneder i driftsåret.

Forhøjelserne tænkes gennemført således:

1) Billetpriserne agtes forhøjet med 10 pct., idet lovens maksimumtakster ændres fra 12 til 13,2 øre pr. km for 2. klasse og fra 18 til 19,8 øre for 1. klasse. Årlig merindtægt ved uændret trafik 18,5 mill. kr.

2) Priserne for månedskort mellem bestemte stationer agtes forhøjet med ca. 20 pct. under hensyn til, at disse kort er meget billige i forhold til de almindelige billetpriser, og at de ved forskellige hidtidige takstforhøjelser ikke er blevet forhøjet i takt med billetpriserne. Årlig merindtægt ca. 4,7 mill. kr.

3) Priserne for ugekort sættes i et bestemt forhold til priserne for månedskort (månedskortprisen: 3,5) og får derved omtrent samme procentvise forhøjelse. Årlig merindtægt ca. 1,5 mill. kr.

4) Priserne for månedskort mellem samtlige stationer, 15 dages kort og 8 dages kort agtes forhøjet ca. 15 pct. til følgende beløb (de nugældende priser er anført i parentes):

	1. klasse	2. klasse
	kr.	kr.
Månedskort.....	225 (195)	180 (156)
15 dages kort.....	200 (180)	150 (130)
8 dages kort.....	160 (140)	115 (100)
Årlig merindtægt ca.	0,5 mill. kr.	

5) Indskrivningsgebyret for rejsegods og taksterne for cykler og motorcykler som rejsegods agtes forhøjet, og taksterne, der nu er graderet efter 3 zoner, agtes fastsat for kun 2 zoner, hvorved der vil indtræde en forhøjelse for de fleste afstande. Årlig merindtægt ca. 0,9 mill. kr.

6) Priserne for overførsel af automobiler m. v. på overfarterne agtes forhøjet med ca. 10 pct.

Taksterne for pålæst gods påtænkes dog ikke forhøjet. Årlig merindtægt ca. 3,3 mill. kr.

7) For banepakker blev taksterne fra 1. juli 1961 forhøjet med 25 øre pr. pakke, hvilket skønnedes at give en merindtægt på ca. 1,5 mill. kr. Der påtænkes for tiden ingen yderligere forhøjelse, men da statsbanelovens maksimumtakster for banepakker nu er fuldt udnyttet, bør disse takster forhøjes med 50 øre pr. pakke, bl. a. for at have mulighed for i tilfælde af en forhøjelse af postvæsenets pakketakster administrativt at kunne foretage en tilpasning af banepakketaksterne.

8) Stykgodstaksterne blev inden for lovens rammer fra 1. juli 1961 forhøjet med ca. 20 pct. (forventet merindtægt ca. 12,5 mill. kr.). Der påtænkes ikke nu nogen yderligere takstændring, men da lovens maksimumtakster nu er næsten udnyttet, foreslås de dog forhøjet med ca. 10 pct. for ligesom tidligere i givet tilfælde at kunne muliggøre en administrativ forhøjelse.

Man agter at indføre et gebyr på 50 øre pr. sending for gods, som ekspederes med fragten henvist til opkrævning hos adressaten. Begrundelsen er det hermed forbundne større ekspeditions- og bogføringsarbejde. Årlig merindtægt ca. 1,8 mill. kr.

9) For vognladningsgods agtes indført særlige 20-tonns takster, der i det store og hele svarer til de nugældende 15-tonns takster, og de hidtidige 5-, 10- og 15-tonns takster sættes i relation til den nye 20-tonns takst, således at forhøjelsen, der bliver størst for de lavere takstklasser, også bliver relativt større for de mindre vognladninger. Forhøjelsen vil gennemsnitlig andrage ca. 7 pct. Årlig merindtægt ved uændret trafik 9 mill. kr.

10) Taksterne for befordring af levende dyr agtes forhøjet med ca. 10 pct. Det påtænkes at ændre beregningsgrundlaget, således at fragten regnes efter de almindelige godstakster. De særlige takster for levende dyr bliver herved overflødige. Årlig merindtægt ca. 0,4 mill. kr.

Samlet merindtægt årlig ved uændret trafik 40,6 mill. kr.

De under 1) og 4) nævnte forhøjelser kræver ændringer i statsbanelovens § 53, stk. 2 og 8.

Den under 7) nævnte ændring af banepakketaksterne kræver ændring af statsbanelovens § 55.

De under 8), 9) og 10) nævnte forhøjelser kræver ændringer i statsbanelovens § 54, stk. 2 og 4 samt bortfald af § 56.

Om de øvrige ændringer bemærkes følgende:

§ 12 foreslås bortfaldet. Det omhandlede torvegods forekommer kun i yderst ringe omfang i praksis, og der ses ikke at foreligge begrundelse for at opretholde denne særbestemmelse om fragtfri befordring af torvegods.

§ 52, stk. 1 ændres formelt under hensyn til, at

levende dyr vil blive fragtberegnet efter de almindelige godstakster.

§ 54, stk. 2. Ordene „afrunding opad til hel øre“ er ændret til „afrunding opad“ for i lighed med § 53, stk. 2 om billetpriser ikke at fastlægge afrundings størrelse i lovtæksten.

§ 54, stk. 4. En bestemmelse svarende til den ophævede § 56, stk. 2, er flyttet hertil.

Endvidere foreslås hjemmel til at fastsætte et tillæg til den ordinære fragt for stykgodssendinger til og fra stationer, hvortil lastbilkørsel er etableret. Det påtænkes herved i øget omfang at udføre afhentning og tilbringning af stykgodssendinger i landdistrikterne og derved nedbringe betjeningsudgifterne på landstationerne. De ellers hidtil for sådanne sendinger regnede kørepenge for afhentning og tilbringning vil herefter bortfalde.